

DECYZJA RADY (UE) 2015/1026**z dnia 19 czerwca 2015 r.****uchylająca decyzję 2009/589/WE w sprawie istnienia nadmiernego deficytu w Polsce**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 126 ust. 12,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 7 lipca 2009 r., zgodnie z art. 104 ust. 6 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (TWE), Rada przyjęła, na podstawie zalecenia Komisji, decyzję Rady 2009/589/WE ⁽¹⁾, w której stwierdziła istnienie nadmiernego deficytu w Polsce.
- (2) W tym samym dniu, zgodnie z art. 104 ust. 7 TWE oraz art. 3 ust. 4 rozporządzenia Rady (WE) nr 1467/97 ⁽²⁾, na podstawie zalecenia Komisji, Rada przyjęła skierowane do Polski zalecenie zlikwidowania nadmiernego deficytu do końca 2012 r.
- (3) W dniu 21 czerwca 2013 r. Rada stwierdziła, że Polska podjęła skuteczne działania, ale po przyjęciu pierwotnego zalecenia wystąpiły niekorzystne zdarzenia gospodarcze, niosące poważne negatywne konsekwencje dla finansów publicznych. W związku z tym Rada, na podstawie zalecenia Komisji, uznała, że spełnione zostały warunki przewidziane w art. 3 ust. 5 rozporządzenia (WE) nr 1467/97 i na podstawie art. 126 ust. 7 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) przyjęła nowe zalecenie dotyczące Polski, mające na celu likwidację nadmiernego deficytu do końca 2014 r. ⁽³⁾.
- (4) W dniu 10 grudnia 2013 r., zgodnie z art. 126 ust. 8 TFUE, Rada podjęła decyzję, w której stwierdziła, że Polska nie podjęła skutecznych działań w odpowiedzi na zalecenie Rady z dnia 21 czerwca 2013 r. dotyczące skorygowaniu nadmiernego deficytu do 2014 r. ⁽⁴⁾ oraz przyjęła, na podstawie art. 126 ust. 7 TFUE, nowe zalecenie, w którym zaleciła Polsce zlikwidowanie nadmiernego deficytu do 2015 r. ⁽⁵⁾. Polsce zalecono osiągnięcie deficytu nominalnego na poziomie 4,8 % PKB w 2013 r., 3,9 % PKB w 2014 r. oraz 2,8 % PKB w 2015 r. (z wyłączeniem skutków transferu aktywów w ramach reformy systemu emerytalnego). Zgodnie z prognozą makroekonomiczną leżącą u podstaw zalecenia Rady odpowiadało to poprawie salda strukturalnego o 1 % PKB w 2014 r. i o 1,2 % PKB w 2015 r. Polsce zalecono również rygorystyczne wdrożenie już zapowiedzianych i uchwalonych środków oraz ich uzupełnienie o dodatkowe środki, które pozwolą na trwałe skorygowanie nadmiernego deficytu do 2015 r. Polsce wyznaczono dzień 15 kwietnia 2014 r. jako termin na przedstawienie sprawozdania dotyczącego środków podjętych w celu zastosowania się do tego zalecenia.
- (5) W dniu 2 czerwca 2014 r. Komisja stwierdziła, że w danym momencie nie ma potrzeby podejmowania dalszych kroków w ramach procedury dotyczącej nadmiernego deficytu.
- (6) Zgodnie z art. 4 Protokołu (nr 12) w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i TFUE, Komisja dostarcza dane na potrzeby stosowania tej procedury. W ramach stosowania tego Protokołu państwa członkowskie przedkładają dane na temat deficytu i zadłużenia publicznego oraz inne związane z tym zmienne dwa razy w roku, mianowicie przed dniem 1 kwietnia oraz przed dniem 1 października, zgodnie z art. 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 479/2009 ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Decyzja Rady 2009/589/WE z dnia 7 lipca 2009 r. w sprawie istnienia nadmiernego deficytu w Polsce (Dz.U. L 202 z 4.8.2009, s. 46).

⁽²⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1467/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia procedury nadmiernego deficytu (Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 6).

⁽³⁾ Zalecenie Rady z dnia 21 czerwca 2013 r. mające na celu likwidację nadmiernego deficytu budżetowego w Polsce.

⁽⁴⁾ Decyzja Rady 2013/758/UE z dnia 10 grudnia 2013 r. stwierdzająca, że Polska nie podjęła skutecznych działań w odpowiedzi na zalecenie Rady z dnia 21 czerwca 2013 r. (Dz.U. L 335 z 14.12.2013, s. 46).

⁽⁵⁾ Zalecenie Rady z dnia 2 grudnia 2013 r. mające na celu likwidację nadmiernego deficytu budżetowego w Polsce.

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 479/2009 z dnia 25 maja 2009 r. o stosowaniu Protokołu w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu załączonego do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (Dz.U. L 145 z 10.6.2009, s. 1).

- (7) Rada podejmuje decyzję o uchyleniu decyzji w sprawie istnienia nadmiernego deficytu na podstawie przedłożonych danych. Ponadto decyzja w sprawie istnienia nadmiernego deficytu powinna zostać uchylona tylko wówczas, gdy prognozy Komisji wskazują, że deficyt nie przekroczy w okresie objętym prognozą progu 3 % PKB ⁽¹⁾; oraz wskaźnik zadłużenia spełnia wymogi w odniesieniu do przyszłościowego elementu wskaźnika odniesienia dotyczącego zadłużenia.
- (8) Ponadto zgodnie z paktem stabilności i wzrostu należy odpowiednio uwzględnić reformy systemu emerytalnego wprowadzające strukturę wielofilarową, obejmującą obowiązkowy filar kapitałowy.
- (9) Na podstawie danych przedstawionych przez Komisję (Eurostat) zgodnie z art. 14 rozporządzenia (WE) nr 479/2009, w rezultacie przedłożenia przez Polskę danych w kwietniu 2015 r., programu konwergencji z 2015 r. oraz prognozy Komisji z wiosny 2015 r., uzasadnione jest wyciągnięcie następujących wniosków:
- W 2014 r. deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych wyniósł 3,2 % PKB. Ponieważ wartość tę można uznać za bliską wartości referencyjnej, a relacja długu do PKB w Polsce w sposób stabilny utrzymuje się poniżej wartości referencyjnej wynoszącej 60 % PKB, w przypadku Polski możliwe jest uwzględnienie przepisów art. 2 ust. 7 rozporządzenia (WE) nr 1467/97 dotyczących reformy systemu emerytalnego. Polska reforma systemu emerytalnego z 1999 r. została zmieniona ustawą przyjętą w grudniu 2013 r. Na podstawie tej ustawy część aktywów zgromadzonych w prywatnych, kapitałowych funduszach emerytalnych (stanowiących drugi filar polskiego systemu emerytalnego), została przeniesiona do publicznego systemu ubezpieczenia społecznego (pierwszego filaru polskiego systemu emerytalnego). Ponadto drugi filar systemu emerytalnego stracił swój powszechny charakter, gdyż udział w nim przestał być obowiązkowy. W rezultacie, zmiany wprowadzone w 2013 r. sprawiły, że reforma systemu emerytalnego z 1999 r. straciła swój systemowy charakter. Jednakże do końca lipca 2014 r. składki na ubezpieczenia społeczne wnoszone przez wszystkich uczestników były przekazywane do drugiego filaru. Składki te stanowią koszt netto reformy systemu emerytalnego z 1999 r. i należy je uwzględnić przy ocenie korekty nadmiernego deficytu. Łączne bezpośrednie koszty netto w okresie styczeń – lipiec 2014 r. szacuje się na 0,4 % PKB, a tym samym są one wystarczające, by wyjaśnić fakt przekroczenia w 2014 r. przez deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych wartości referencyjnej określonej w Traktacie na poziomie 3 % PKB.
 - W przedłożonym przez rząd Polski w dniu 30 kwietnia 2015 r. programie konwergencji zakłada się docelowe wartości deficytu na poziomie 2,7 % PKB w 2015 r. i 2,3 % PKB w 2016 r. W prognozie Komisji z wiosny 2015 r. zakłada się deficyt w wysokości 2,8 % PKB w 2015 r. oraz, przy założeniu kontynuacji dotychczasowej polityki, 2,6 % PKB w 2016 r. W związku z tym oczekuje się, że w okresie objętym prognozą deficyt będzie w dalszym ciągu utrzymywał się poniżej wartości referencyjnej określonej w Traktacie na poziomie 3 % PKB.
 - Komisja szacuje, że saldo strukturalne, tj. saldo sektora instytucji rządowych i samorządowych skorygowane o wpływ cyklu koniunkturalnego oraz z wyłączeniem środków jednorazowych i innych środków tymczasowych, uległo w 2014 r. poprawie o 0,9 % PKB.
 - Zadłużenie brutto sektora instytucji rządowych i samorządowych wyniosło w 2014 r. 50,1 % PKB. W prognozie Komisji z wiosny 2015 r. zakłada się, że zadłużenie brutto sektora instytucji rządowych i samorządowych wyniesie 50,9 % PKB w 2015 r. oraz 50,8 % PKB w 2016 r., tj. utrzyma się poniżej wartości referencyjnej wynoszącej 60 % PKB.
- (10) Od roku 2015, tj. roku po dokonaniu korekty nadmiernego deficytu, Polska podlega funkcji zapobiegawczej paktu stabilności i wzrostu i powinna w odpowiednim tempie osiągać postępy w realizacji swojego średniookresowego celu budżetowego, w tym przestrzegać wartości odniesienia dotyczącego wydatków. W prognozie Komisji z wiosny 2015 r. zakłada się poprawę salda strukturalnego o 0,2 % PKB zarówno w roku 2015, jak i 2016, przy założeniu kontynuacji dotychczasowej polityki. Na podstawie całościowej oceny prognozuje się, że Polska spełni kryterium dotyczące wymaganej w 2015 r. korekty służącej realizacji średniookresowego celu budżetowego, biorąc za podstawę wzrost wydatków netto kształtujący się poniżej wartości odniesienia dotyczącej wydatków, podczas gdy w 2016 r. istnieje ryzyko pewnego odchylenia od wymaganej korekty, gdyż korekta strukturalna jest mniejsza od wymaganej w tymże roku, w związku z czym w 2016 r. konieczne będą dodatkowe środki.
- (11) Zgodnie z art. 126 ust. 12 TFUE decyzję Rady w sprawie istnienia nadmiernego deficytu należy uchylić, kiedy nadmierny deficyt w danym państwie członkowskim zostanie, w ocenie Rady, skorygowany.
- (12) W ocenie Rady nadmierny deficyt w Polsce został skorygowany, a zatem należy uchylić decyzję 2009/589/WE.

⁽¹⁾ Zgodnie z dokumentem pt. „Szczegółowe zasady wdrażania paktu stabilności i wzrostu oraz wytyczne dotyczące formy i treści programów stabilności i konwergencji” z dnia 3 września 2012 r. Zob.: http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/pdf/coc/code_of_conduct_en.pdf

- (13) Rada przypomina, że reforma systemu emerytalnego z 1999 r. doprowadziła do zastąpienia publicznego systemu emerytalnego o zdefiniowanych świadczeniach przez trzyfilarowy system oparty na zdefiniowanej składce. Głównym celem reformy była poprawa stabilności polskiego systemu emerytalnego, zwłaszcza w świetle poważnych wyzwań, przed którymi Polska stoi z uwagi na prognozy demograficzne. Zmiana reformy systemu emerytalnego pod koniec 2013 r. ponownie zwiększyła rolę pierwszego, publicznego filaru, który – w przeciwieństwie do drugiego filaru – nie jest systemem kapitałowym, lecz systemem repartycyjnym o zdefiniowanej składce. Zmiana reformy systemu emerytalnego z 1999 r., nawet jeśli w perspektywie krótkoterminowej prowadzi do pewnego złagodzenia napięcia pod względem sytuacji budżetowej, nie przyczynia się do poprawy długoterminowej stabilności finansów publicznych, gdyż krótkoterminowe korzyści wynikające z wyższych składek na ubezpieczenie społeczne i niższych płatności z tytułu odsetek zostaną zniwelowane przez wyższe w przyszłości wypłaty emerytur z publicznego filaru systemu emerytalnego. Ogólnie rzecz biorąc, zmiana reformy systemu emerytalnego z 1999 r. niesie za sobą w długim okresie pewne ryzyko dla polskich finansów publicznych,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Z całościowej oceny wynika, że nadmierny deficyt w Polsce został skorygowany.

Artykuł 2

Decyzja 2009/589/WE traci moc.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja skierowana jest do Rzeczypospolitej Polskiej.

Sporządzono w Luksemburgu dnia 19 czerwca 2015 r.

W imieniu Rady
J. REIRS
Przewodniczący